

LEKSYON 9 MGA KATUNGDANAN SA MGA GINIKANAN

*“Ang Dios adunay tuyo alang niining kina-
buhì sa bata. Ang pagkakaplag niining
katuyu-an ug ang pagkinabuhì niini maga-
kahulugan ug kalampusan; ang pagsalikway
ug pagbalibad niini magakahulugan ug kapak-
yasan bisan pa kon unsa ka daku ang kalibu-
tanong pagdayeg nga magaabot. Kahigayunan
ug katungdanan nimo ang paggiya sa imong
anak aron ang kabubut-on sa Dios maoy
mahimo niyang dakung pangandoy sa kina-
buhì. Alang niini nga buluhaton ikaw gitawag
sa pagtugyan sa imong kaugalingon karon;
alang niini nga sangputanan gihalad nimo
ang imong anak sa Dios.”*

**Matun-an Nimo Niining Leksyona ang mga
Mosunod nga mga Kaakohan sa mga Ginikanan:**

Paghigugma sa mga Anak

Pagtagbo sa Gikinahanglan sa Ilang Panglawas

Usa ka panimalay

Pagpabiste ug pagpakaon

Pag-edukar sa mga Anak

Pagpatungha

Pagtudlo sa panimalay

Pagtul-id kanila

Pagtagbo sa Ilang Espirituhanong Pangkinahanglan

Paghalad sa mga anak ngadto sa Dios

Pagtudlo sa Pulong sa Dios

Pagsimba

Hiniusang pag-ampo sa panimalay

PAGHIGUGMA SA MGA ANAK

Nagahatag ang Dios ug mga anak ngadto sa mga ginikanan ingon nga balaan nga bahandi ug dili dinanghagon sa pagdawat. Iyang gipaabut nga higugmaon sa mga ginikanan ang ilang mga anak ug hatagan sa pag-amoma sa tanang mahimo nila.

Ang gugma nagasugod sa panghunahuna sa ginikanan bisan ang bata wala pa matawo. Kinahanglan nga makagusto ang ginikanan sa anak ug dawaton niya kini ingon nga panalangin gikan sa Dios, babaye siya kon lalake.

■ Salmo 127:3. Ang kabataan mao ang panulondon ni Jehova.

Ang mga gagmayng bata nagakinahanglan ug paghigugma aron magatubo sila nga mahimsog. Busa hatagi ang imong anak ug maayong pagsugod sa kinabuhi pinaagi sa paghadla, pagpakigdula ug pagpaila kaniya nga siya imong gihigugma.

Kon imong gihigugma ang imong mga anak, malipayon ikaw nga modawat sa imong katungdanan sa pagdumala kanila. Ang ginikanan kinahanglan magahatag kanilag pagkaon, pagbiste, puluy-anan, pagtudlo, pag-edukar, ug pagpangulo sa mga espirituhanong butang. Ang imong gugma kanila kasagaran makapugong sa imong kaugalingong kagustohan aron lang matagbo ang ilang gikinahanglan. Makatabang kini kanimo sa pagugmad ug pailub ug pagkamasinabuton. Makapaaghat kini kanimo sa pagdala kanila sa pag-ampo. Makatabang kini kanimo sa pag-ila ug pagdawat sa gugma ug pailub sa imong langitnong Amahan alang kanimo. Makapausab kini sa imong kinaiya aron ikaw mahimong mahisama Kaniya.

Efeso 5:1, 2. Busa magmaawaton kamo sa Dios, ingon nga mga anak nga pinalangga. Ug pagawi kamo nga mahigugmaon ingon nga si Cristo nahigugma kanato.

Ang ginikanan kinahanglang magmatngon nga dili magpakita nga siya may pinalabi sa iyang mga anak. Kini magahatud ngadto sa pagpangabugho ug mga suliran sa mga anak. Atong mabasa sa Biblia nga ang mga igsoong lalake ni Jose nagabaligya kaniya sama sa ulipon tungod kay ang iyang amahan nga si Jacob, nagahatag kaniya ug labawng pagtagad kay sa uban niyang mga anak. Magmatngon ka labi pa kon adunay bag-ong ianak nga bata. Pasabta ang dagku nga mga bata nga imo silang gihigugma sama sa paghigugma sa gamayng bata.

Buhata Kini

1. Unsa ang labing mahinungdanon nga katungdanan sa usa ka ginikanan ngadto sa iyang mga anak?

.....

2. Sag-uloha ang Salmo 127:3 ug ang Efeso 5:1, 2.

3. Unsa ang sayop nga nabuhat ni Jacob?

.....

.....

PAGTAGBO SA GIKINAHANGLAN SA ILANG PANGLAWAS

Usa ka panimalay

Ang mga maayong ginikanan gustong maghatag ug maayong panimalay sa ilang mga anak. Bisan ang balay tingali kabus apan kinahanglan nga kini malinis ug hayahay.

Adunay kinaiya sa ubang ginikanan nga ilang ipadala ang ilang mga anak ngadto sa ilang apohan aron didto mopuyo o adto ba sa ubang paryente. Apan ang paghatag ug puluy-anan alang sa mga anak katungdanan sa mga ginikanan. Ang mga paryente dili tingali maka-hatag ug Kristohanong pagtulun-an nga gikinahanglan sa bata o samang gugma nga mahatag sa mga ginikanan ngadto kaniya.

Usahay ang mga anak moadto sa halayo gikan sa panimalay aron sa pagtungha, apan kinahanglan nga dili sila magpahimulag gikan sa mga ginikanan sa hataas nga panahon. Nagkinahanglan ang mga bata nga mopuyo sa ilang panimalay uban sa ilang ginikanan aron sa pagtagamtam sa ilang gugma ug pag-amoma.

Buhata Kini

4. Nganong dili maayo alang sa mga ginikanan nga adto nila papuy-a ang ilang mga anak sa ubang tawo?

.....

.....

.....

Pagpabiste ug pagpakaon

Ang maayong ginikanan maningkamot sa pagpabiste sa ilang mga anak sa mga maayong biste ug sa paghatag kanila sa maayong pagkaon. Ang inahan maninguha sa paghimo kanilang malinis, ug haruhay.

Ang pagpakaon sa mga anak sa hustong pagkaon maoy usa ka hinungdanong bahin sa buluhaton sa usa ka inahan. Nagkinahanglan silag gatas, lab-as nga prutas utanon ug ubang pagkaon nga makahatag ug kalig-on sa lawas sama sa batong, karne, isda ug itlog. Ang lanahong pagkaon nga walay lab-as nga prutas ug utanon dili makaayo alang sa ilang panglawas.

Buhata Kini

5. Unsang klaseha sa pagkaon nga gikinahanglan sa mga bata?

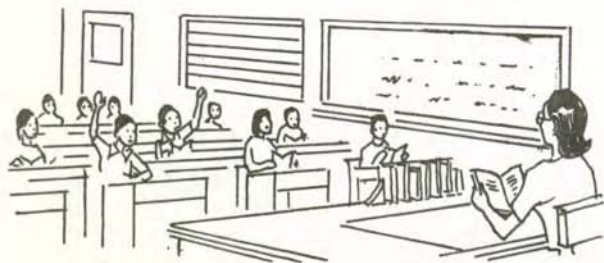
.....
.....
.....

6. Pagngalan ug duha ka pagkaon nga makahatag ug kalig-on sa lawas?

.....

PAG-EDUKAR SA MGA ANAK

Pagpatungha

Karong panahona, ang mga kabataan nga walay edukasyon may gamay lamang nga paglaum nga maka-kaplag ug maayong trabaho kon mangadagku na sila. Hinoon, daku gayud ang galastohon sa pagpatungha sa mga anak, apan usa kini ka katungdanan sa mga ginikanan. Kinahanglan nga hatagan gayud sila sa pagtudlo nga ilang gikinahanglan sa pagpangabuhi.

Buhata Kini

7. Paghatag ug usa ka katarungan ngano nga ang mga ginikanan magpaescuela sa ilang mga anak?

.....

.....

.....

Pagtudlo sa panimalay

Ang tunghaan ug ang simbahan makatabang sa pagtudlo sa mga bata apan wala pa gayuy labaw kamahinungdanon sa pagtudlo sa mga bata nga gikan sa ilang mga ginikanan sa panimalay.

Proverbio 22:6. Bansaya ang bata diha sa dalan nga iyang pagalaktan, Ug bisan kon siya matigulang na siyadili mobiya gikan niana.

Kining pagtudlo ug pagbansay kinahanglang magsugod sa sayong pagkabata. Ang bata nga nagpanuigon na ug unom ka tuig aduna nay hulma sa kinaiya nga makatandog sa iyang tibuok kinabuhi.

Kinahanglan nga ang ginikanan magtudlo sa ilang mga anak sa pagalam sa ilang lawas. Tudloan sila batok sa mga bisyo nga makadaot sa ilang panglawas, sama sa pagpanabako, pag-inom sa makahubog ug sa “drugs.” Tudloan sila sa kalinis ug kahinlo: sa pagkaligo kanunay, pagpanghunaw sa dili pa mokaon, sa pagpanudlay, pag-sipilyo sa ilang ngipon, ug sa kanunayng paghinlo sa ilang mga biste. Sa tanan niining mga butanga tudloan sila pinaagi sa mga panig-ingnan ug sa pagsulti kanila kon unsay pagabuhaton.

Buhata Kini

8. Kanus-a man magsugod ang pagtudlo?

.....

9. Sag-uloha ang Proverbio 22:6.

Pagtul-id kanila

Ang mga ginikanan kinahanglang gayud nga magabadlong sa ilang mga anak kon sila masayop. Usa kini ka hinungdanong bahin sa pagtudlo. Kinahanglan ang pagbadlong ng pagtudlo alang sa kinabuhi karon ug sa walay katapusan.

Ang tanang mga kabataan nakasupak gayud sa ilang mga ginikanan sa usa ka higayon o makadaghan ug kinahanglang matul-id. Usahay ang ginikanan magkastigo sa bata aron siya makaila sa kadaku sa iyang sayop. Sa dihang ang mga bata makakat-on na sa pagtahud ug pagsugot sa ilang ginikanan, masayon na alang kanila ang pagtahud ug pagsugot sa balaod sa nasud ug kasugoan sa Dios.

Proverbio 22:15. Ang kabuangan nagaputos sa kasingkasing sa usa ka bata, apan ang bunal sa pagtudlo magapahilayo kaniya gikan niini.

Kon imong badlongon ang usa ka bata, himoa kini pinaagi sa gugma. Pahibaloa siya nganong imo siyang gikastigo. Pag-ampo uban kaniya nga ang Dios magatabang kaniya sa pagkamasinugtanon ug sa pagbuhat ug maayo. Ayaw siyang kastigoha samtang ikaw nasuko. Ug, kon ikaw mokastigo kaniya, pagbantay nga dili siya madaot. Human sa pagkastigo, pahibaloa siya nga imo gihapon siyang gihigugma ug nagpasaylo kaniya. Nagkinahanglan siya niining pagdasig.

Efeso 6:4. Mga ginikanan, ayaw ninyo pagpakasuk-a ang inyong mga anak, kondili dumalaha sila sa Cristohanong pagdisiplina ug pahimangno.

Ang ubang mga ginikanan miingon nga tungod kay gihigugma nila pag-ayo ang ilang mga anak, dili na lang nila kastigohon. Busa, sila ilang gipadaku nga wala katudloi sa pagmatinumanon ug pagtahud sa kagamhanan. Ang gitawag nga “gugma” ug pagkapatinuyangan nagadasig sa mga bata sa pagsupak sa balaod ug pagkamasinupakon ngadto sa Dios. Kining dalana nagahatud ngadto sa mga krimen, pagkabinilanggo ug human, kamatayon ug walay katapusang silot tungod sa ilang mga sala. Ang matuod nga gugma magabadlong sa usa ka bata kon iyang gikinahanglan diha sa ilang panimalay.

Proverbio 13:24. Kadtong nagahawid sa iyang bunal nagadumot sa iyang anak; apan kadtong nahagugma kaniya nagakastigo kaniya sa matag panahon.

Proverbio 29:15. Ang bunal ug ang pagbadlong nagahatag ug kaalam; apan ang usa ka bata nga pasagdan lamang sa iyang kaugalingon nagapakaular sa iyang inahan.

Ang Biblia nagasulti kanato mahitungod sa duha ka maayong tawo nga wala magpanton sa ilang mga anak. Si Eli ug si David nagaantus sa kaulaw ug mangil-ad nga hitabo sa ilang panimalay tungod kay wala nila katudloi ang ilang mga anak sa husto. Busa, imong makita nga dili igo ang pagkamaayo sa kaugalingon lamang; kinahanglan nga tudloan usab ang imong mga anak sa pagkamaayo usab.

Si Eli usa ka matuod nga tawo sa Dios, apan ang iyang mga anak dautan ug naghatag ug pagpakaular sa balay sa Dios. Nagasulti ang Dios kang Eli nga nakabuhat siyag sayop nga wala makabadlong sa iyang mga anak.

I Samuel 3:13. Ang iyang mga anak nga lalake nanagdala ug tunglo sa ilang kaugalingon, ug siya wala magbadlong kanila.

Si Adonias, ang anak ni hari David, naningkamot sa pagkuha sa gingharian gikan sa iyang amahan. Ang iyang pagkamatinumanon sa iyang kaugalingong paagi nagahatud kaniya ngadto sa mangilngig nga kamatayon. Sa pagkatinuod si David maoy mabasul niini tungod kay wala niya matudloi ang iyang anak sa husto sa nagtubo pa kini.

I Mga Hari 1:6. Ang iyang amahan wala magpahigawad kaniya sa bisan unsang panahon sa pagsulti nga nag-ingon: Nganong gibuhat mo ang ingon niana?

Buhata Kini

10. Unsa ang gikinahanglan sa pagpasabut sa bata nga siya nasayop?

.....
.....

11. Pagngalan ug duha ka tawo diha sa Biblia kansang mga anak nagabuhat sa sayop tungod kay wala nila katudloi?

.....
.....

PAGTAGBO SA ILANG ESPIRITUHANONG PANGKINAHANGLAN

Paghalad sa mga anak ngadto sa Dios

Ang mga Kristohanong ginikanan adunay katungod sa paghalad sa ilang mga bata ngadto sa Dios. Dalhon nila ang bata sa balay sa Dios. Ilang ilhon nga ang bata hatag sa Dios ug nga sila magasaad sa pagtabang sa bata sa pagkinabuhi alang sa Dios. Ang pastor magaampo alang sa bata ug ihatag kini pagbalik ngadto sa Dios ug mangayo Kaniya sa panalipod, pag-amoma ug panalangin sa bata sa tibuok kinabuhi. Ang mga ginikanan magasulod sa usa ka pinasahe nga pakigsaad uban sa Dios. Ilang tudloan ang bata sumala sa pulong sa Dios. Magatabang ang Dios sa mga ginikanan ug panalanginan usab Niya ang bata ug pagabantayan kini.

I Samuel 1:27, 28. Alang niining bataa ako nagampo; ug si Jehova mihatag kanako sa akong gihangyo kaniya; Busa gihatag ko siya usab kang Jehova; ingon sa kadugayon nga siya buhi, siya gihatag kang Jehova.

Lukas 2:22. Ang bata ilang gidala ngadto sa Jerusalem aron ihalad siya ngadto sa Ginoo.

Buhata Kini

12. Unsay buhaton sa Dios sa bata nga gihalad ngadto Kaniya?

.....

Pagtudlo sa Pulong Sa Dios

Kon hinungdanon man ugaling sa pag-andam sa mga bata sa pagbaton ug maayong kinabuhi dinhi sa kalibutan karon, unsa pa kaha ka hinungdanon sa pag-andam kanila alang sa umaabut nga kalibutan. Ang kinabuhi dinhi sa kalibutan adunay kinutuban apan ang kinabuhi human sa kamatayon, sa langit o sa impiyerno walay kinutuban.

Ingon nga ginikanan, matutoon nimo ang imong anak aron siya makabaton ug kinabuhing malipayon sa kalibutan. Tudloan usab nimo siya sa dalan sa langit. Tudloi siya sa Pulong sa Dios ug sa pagkinabuhi alang Kaniya. Sa dihang madawat niya si Cristo nga iyang Man-luluwas ug makat-on sa paghigugma ug pagsugot sa Dios, naandam na siya sa mahimayaong kinabuhi nga dili matapus.

Maghunahuna tingali ka nga ang mga gagmayng bata dili pa makasabut, apan sa dili madugay, makakat-on sila sa pagsabut sa dautan ug sala. Busa nagkinahanglan silang katudloan sa Pulong sa Dios.

Isaias 38:19. Ang amahan mopaila sa iyang mga anak sa imong kamatuoran.

Deuteronomio 31:13. Ug nga ang ilang mga anak, nga wala mahibalo, magpatalinghug, ug managtoon sa pagkahadlok kang Jehova nga inyong Dios.

Ang ginikanan magadumala sa ilang mga anak pinaagi sa ilang panig-ingnan labaw pa kay sa ilang pagsulti kanila kon unsay buhaton. Pakit-on nimo ang mga bata sa paagi sa pagkinabuhi alang sa Dios. Kon ikaw ilang makita nga imong gibuhat ang gitudlo sa Biblia, daku ug purohan nga modaku sila nga motahud niini ug mosunod kang Cristo.

Proverbio 4:10, 11. Pamati, Oh anak ko, ug dawata ang akong mga ipamulong; ug ang mga katuigan sa imong kinabuhi magadaghan. Ako nagtudlo nimo sa dalan sa kaalam; Ako nagmando kanimo sa mga alagianan sa katul-iran.

Buhata Kini

13. Nganong importante ang pag-andam sa mga bata alang sa kinabuhi human sa kamatayon?

.....

14. Unsay sulti sa Dios mahitungod sa igatudlo sa mga ginikanan ngadto sa ilang mga anak?

.....

Pagsimba

Kinahanglang dad-on sa ginikanan ang ilang mga anak sa simbahan. Ang ginikanan ni Jesus nagdala Kaniya sa bata pa siya ngadto sa balay sa Dios ug gihalad siya didto, ug hangtud Siya midaku kanunay siyang dalhon.

Kon imong biyaan ang imong mga anak sa balay samtang ikaw atua sa simbahan, nagahatag lamang kini kanila ug kadasig ug higayon sa pagbuhat ug binuang. Ug dili usab maayo nga imong pasimbahon sila nga ikaw nagpabilin sa balay. Makita sa mga anak nga ang ilang mga ginikanan kulang ug interes ug dili madugay mosunod sa ilang gihatag nga panig-ingnan. Maayo gayud nga ang tibuok pamilya anaa sulod sa simbahan.

Josue 24:15. Alang kanako ug sa akong balay, moalagad kami kang Jehova.

Buhata Kini

15. Unsa may buhaton sa mga ginikanan mahitungod sa pagsimba sa ilang mga anak?

.....
.....

Hiniusang pag-ampo sa panimalay

Sa pag-ampo sa panimalay ang ginikanan nagdala sa ilang mga anak ngadto sa Dios ug nagtudlo kanila sa pag-ampo. Ang mga ginikanan usab adunay katungdanan ug katungod sa pag-ampo alang sa ilang mga anak samtang buhi pa sila.

Imong ikatugyan ang imong mga anak sa Dios ug mosalig Kaniya sa pagbantay kanila, pagpanalipod kanila ug pagluwas kanila. Usahay bation nimo ang pagkabugnaw sa dihang maghunahuna ikaw nga napakyas. Ang imong mga anak masalaag tingali gikan sa maayong dalan apan dunggon sa Dios ang imong mga pag-ampo. Magatabang Siya kanimo nga mahimong maayong ginikanan ug magatabang Siya sa imong mga anak sa pagpangita ug pagsunod sa Iyang dalan.

Buhata Kini

16. Pag-ampo alang sa mga ginikanan nga naa masakop sa inyong simbahan nga ang Dios magatabang kanila.
17. Sa imong panghunahuna, aduna kaha ikaw mga higala nga nagkinahanglan ug tabang gikan niining kursoha? Suginli sila ug dasiga sa pagkuha usab niini.
18. Susiha ang imong mga tubag ug itandi sa tubag nga makita sa sunod pahina.
19. Sulati ang imong rekord sa estudyante alang sa leksyon 9.

Mga Tubag sa Leksyon 9

Kon ikaw adunay 12 ngadto 13 ka hustong tubag, markahi ang imong papel ug labing maayo; gikan sa 10 ngadto sa 11, markahi ug maayo; gikan sa 8 ngadto sa 9, kasarangan. Kon mokubos sa 8 ang imong hustong tubag, basaha pag-usab ang leksyon.

1. Paghigugma sa ilang mga anak.
3. Iyang gitagad si Jose labaw pa sa uban niyang mga anak.
4. Kining mga tawhana dili tingali mga Cristohanon ug dili unya makahatag ug maayong pagtulun-an sa mga bata.
5. Nagkinahanglan silag nagkalainlaing maayong pagkaon sama sa lab-as nga prutas, utanon, pagkaon sama sa lab-as nga prutas, utanon, karne, isda, gatas ug itlog.
6. (Bisan duha niining mosunod) Batong, karne, isda, itlog.
7. Kon walay edukasyon, gamay lamang ang paglaum sa mga bata sa pagbaton ug maayong trabaho kon sila dagku na.
8. Gikan sa sayong pagkabata.
10. Pagtul-id o pagkastigo
11. Eli ug David
12. Gipanalanginan niya ang bata ug giamoma kini.
13. Hataas ang panahon sa eternidad kay niining kinabuhia.
14. Iyang Pulong.
15. Ang ginikanan ug mga anak magahiusa sa pagsimba.

Pila ang imong hustong tubag

Grado